

man har een fremragende Mand som Leder, i Stedet for, at Museet maaske i de forskellige Afdelinger bliver ledet i hver sin Retning, og at en skønne Dag det hele ligger i det rene Fusk. Hertil kommer jo ogsaa en økonomisk Betragtning, som naturligvis ogsaa har sin Betydning. I det Øjeblik man deler, skal man have en Direktør for hver Afdeling; jo flere Afdelinger man deler i, desto flere Direktører med Direktørgager og Embedsboliger skal der til. Men Direktører trækker jo erfaringsmæssigt altid nogle Embedsmænd med sig, saaledes at den samlede Embedsstab efter min Mening uundværgeligt vil blive forøget, hvis man foretager en Deling.

Jeg kommer da efter disse Betragtninger til den Konklusion, at det vilde være i allerhøjeste Grad beklageligt, dersom den højtærede Minister fik sin Villie i denne Sag, og det vilde være i allerhøjeste Grad beklageligt, dersom der ikke i Rigsdagen kan samles et Flertal for nu, da Øjeblikket er inde, at gennemføre Kastelsplanen. Denne Plan havde, da den kom frem, alle Partiers Tilslutning; og denne Plan har — det er jeg overbevist om — en varm og lidenskabelig Fortaler i den højtærede Finansminister — for han staar jo ved sit Ord og er sikkert ikke løbet fra de Anskuelser, han havde den Gang om, hvad der i saglig Henseende vilde være det bedste i dette Spørgsmaal. Det er derfor mit Haab, at man i denne Sag rent sagligt vil undersøge Spørgsmaalet, og at man vil vælge den Løsning, som er den eneste Løsning, der fremtidsmæssigt set er det Folk værdigt, der har noget saa enestaaende som det danske Nationalmuseum.

Hartvig Frisch: Det ærede Medlem Hr. Vanggaard brugte den Vending: Denne Sag, der i en Menneskealder har krævet en Løsning, maa nu bringes til en Afslutning. Men Hemmeligheden er jo netop den, at man maaske kan kalde det, som den højtærede Undervisningsminister har foreslaaet, for en Afslutning, men man kan i hvert Fald ikke kalde det for en Løsning. En Løsning af dette Spørgsmaal kræver i hvert Fald, at tre Momenter maa tages i Betragtning, nemlig Brandfaren, Enheden og saa selvfølgelig Udsæendet, det æstetiske, som den ærede tidligere Taler talte om. Og paa intet af disse Punkter kan man kalde det, som her er foreslaaet fra den højtærede Undervisningsministers Side, en Løsning. Derimod maa det siges, at Kastelsplanen var en Løsning i Ordets egentlige Forstand, idet den paa alle disse tre afgørende Punk-

ter virkelig bragte Sagen til en saadan Afslutning, at Nationen kunde være det bekendt.

Nu er det jo klart for de indviede, at det, der ligger bag ved Modstanden mod Kastelsplanen, er forskellige, denne Sag ganske uvedkommende Hensyn, men det er i hvert Fald ikke saglige Motiveringer; og det er det, synes jeg, der gør, at man, naar man kommer til at beskæftige sig noget mere indgaaende med denne Sag, kommer til at forundre sig ganske overordentligt navnlig over Embedsmændenes Holdning i hele dette Spørgsmaal. For man maatte da forvente, at man i hvert Fald fra den Side kunde paaregne en fuldstændig saglig Bedømmelse af alle de Forhold, der her kommer i Betragtning; man maatte da forvente, at ganske uvedkommende Hensyn — forskellige Etaters Betragtninger over, hvad de synes er deres Ret og lignende — for de bestemte Embedsmænd, som staar i Spidsen for en saa stor og vigtig Institution som denne, ikke paa noget Punkt vilde virke bindende. Jeg synes derfor, man maa forundre sig over og beklage, at selve Direktøren for Nationalmuseet paa forskellige Tidspunkter af denne Sags Behandling har kunnet udtale sig paa saa forskellig Maade, som han faktisk har, naar han i Kommissionsbetænkningen fra den Kommission, der var nedsat i 1917, har kunnet slutte sin Erklæring med følgende Udtalelse: „Men alene i Kastellet vil der kunne skaffes det Gulvareal, der kræves saavel til en værdig og for de besøgende overskuelig Opstilling af Samlingernes nuværende Bestand som til en rimelig og fornuftig Udvidelse i Fremtiden“ — det var de Slutningsord, hvormed den sagkyndige Direktør den Gang endte sin Erklæring — og saa nu ved Behandlingen af Sagen fremsætter Udtalelser, som tjener til Fordel for den Ordning, som her søges gennemført. Jeg maa sige, at Sagkundskaben i denne Sag efter min Mening har bidraget meget væsentligt til, at vi, naar Spørgsmaalet behandles, staar paa en ejendommelig uvis Maade, skønt det er en Sag, der for saa lang Tid siden har været behandlet saa grundigt, som denne har.

Med Formandens Tilladelse vil jeg oplæse noget af den Erklæring, som Direktøren for Nationalmuseet har afgivet til Undervisningsministeriet, fordi jeg synes, at den viser en Behandling af Spørgsmaalet, som er interessant for det foreliggende. Direktør Mackeprang skriver: „Skal Prinsens Palæ bevares som Centralbygning for Museets kommende Hjem — og herom er der efter Kastelsplanens Stranding Enighed indenfor